

**PLAN ZAŠTITE OD POŽARA ZA:
JU "PRVA OSNOVNA ŠKOLA" ILIDŽA
UL. MALA ALEJA 15, ILIDŽA**

OZNAKA DSC-PL 002/19

KOPIJA POD KONTROLOM _____
 NEKONTROLISANA KOPIJA _____

U ovom dokumentu sve strane imaju istu reviziju!
Svaka sljedeća izmjena ovog dokumenta bit će pisana (***Italic/Bold 12***)

SADRŽAJ:

I UVOD	11
II TEKSTUALNI DIO	12
1. Naziv mjesta, te način primanja dojave požara	12
1.1. Dojava požara i uzbuñjivanje	12
2. Obaveze u postupanju, komandovanju i ovlaštenja učesnika u primanju obavijesti o požaru i daljnjim aktivnostima akcije gašenja	12
2.1. Postupak nakon otkrivanja požara	12
2.2. Gašenje požara u kancelarijskom prostoru	13
2.3. Požar odjeće na osobi	14
2.4. Kretanje u zadimljenim prostorima	15
3. Način uključivanja službe za pružanje prve medicinske pomoći	15
4. Brojno stanje vlastitih jedinica za gašenje požara te cjelokupna organizacija gašenja kada se u akciju gašenja uključuju vanjske profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice	15
5. Organizacija i način pozivanja i uključivanja distributera energenata (struje, gasa i dr.) u intervenciju	17
6. Nazive građevina ili postrojenja na kojima će se, eventualno, gasiti požar uz prisustvo odgovornog ili stručnog lica u toj građevini zbog specifičnosti tehnološkog postupka	17
7. Nazive građevina ili postrojenja u kojima se može očekivati eksplozija u požaru	17
8. Nazive građevina ili postrojenja u kojima se nalaze izvori radioaktivnih i drugih opasnih i otrovnih materija, te postupci koji se preduzimaju u slučaju požara	17
9. Nazive radnih mjesta i lokacije na kojima su smješteni ključevi od prostora ili prostorija u kojima se nalaze mjesta za prekid dovoda energenata u građevinu	18
10. Razrađen radio i telefonski sistem za pozivanje svih učesnika koji učestvuju u gašenju požara	18
III GRAFIČKI PRILOZI	19

I UVOD

Plan zaštite od požara za prostor JU „Prva osnovna škola“ Ilidža sa sjedištem u ulici Mala Aleja br. 15 izrađen je u skladu sa uredbom o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara (Sl. list FBiH 8/11).

U skladu sa zaključcima iz procjene, planirano je organizovanje i provođenje preventivnih mjera zaštite kojima će se spriječiti nastanak požara i eksplozije i osigurati uslovi za efikasnu evakuaciju. Ovisno o stepenu, vrsti i obimu opasnosti planirana su sredstva i oprema za gašenje početnih požara, te organizovanje akcije gašenja požara.

U cilju podizanja postojećeg nivoa zaštite od požara, procjenom ugroženosti od požara su predviđene mjere sanacije uočenih nedostataka, koje će se realizovati u skladu sa materijalnim mogućnostima i prema utvrđenom redosljedju otklanjanja nedostataka.

Informacije i obrazovanje zaposlenih iz domena zaštite od požara čine značajan segment u provođenju mjera zaštite od požara, pri čemu plan predstavlja osnov za sticanje znanja iz ove oblasti.

U skladu sa članom 22. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu (Sl. list FBiH 64/09) propisano je da se najmanje jednom tokom godine preispita njegov sadržaj i ocijeni usklađenost Plana s novonastalim uslovima (urbanističkom i građevinskom promjenom namjene građevine i sl.).

II TEKSTUALNI DIO

1. NAZIV MJESTA, TE NAČIN PRIMANJA DOJAVE POŽARA

Predmetni objekat nalazi se u ulici Mala Aleja br. 15, Općina Ilidža.

Prva osnovna škola na Ilidži osnovana je 1894. godine, pod nazivom Narodna škola, a nalazila se u zgradi Srednje grafičke škole. Ova škola je bila jedina obrazovna institucija za vrijeme Austro-Ugarske monarhije, Prvog i Drugog svjetskog rata. Škola prvi put prekida rad 1992. godine zbog ratnih dejstava u Bosni i Hercegovini, ali već 1993. godine nastavlja djelovati u područnoj školi u Butmiru pod nazivom OŠ „Butmir”. Od 1996. godine škola nastavlja raditi na Ilidži i nazvana je Prva osnovna škola Ilidža.

Objekat u kojem se nalazi škola spratnosti je P+2S sa ukupnom površinom od 2.766,95 m².

Školu pohađa 691 učenika od I do IX razreda, a broj zaposlenih radnika je 71 od čega 41 nastavnik. Nastava se odvija u dvije smjene.

Pješački pristup objektu škole je iz dva pravca i to iz ulica Harisa Merzića i Mala aleja, dok je pristup vozilom moguć samo iz pravca ulice Harisa Merzića.

Oko objekta postoji dovoljno prostora za pristup i manevrisanje vatrogasnom opremom.

1.1. DOJAVA POŽARA I UZBUNJIVANJE

Od blagovremenog otkrivanja i brze dojave požara u mnogome zavisi uspješnost intervencije i gašenje požara. U sadašnjoj situaciji osnovno sredstvo za dojavu požara je telefon u toku radnog vremena. Za vanjsku dojavu koriste se telefoni. Vanjska dojava vrši se PVJ na telefon 123. Također treba uzvikom „POŽAR“ uzbuniti radnike koji su dužni pristupiti gašenju požara.

2. OBAVEZE U POSTUPANJU, KOMANDOVANJU I OVLAŠTENJA UČESNIKA U PRIMANJU OBAVIJESTI O POŽARU I DALJNJIH AKTIVNOSTIMA AKCIJE GAŠENJA

2.1. POSTUPAK NAKON OTKRIVANJA POŽARA

U radnom vremenu

Svaki nastavnik i radnik je dužan odmah nakon otkrivanja početnog požara hladnokrvno i bez panike pristupiti gašenju istog. Također treba uzvikom „POŽAR“ uzbuniti i ostale radnike, koji su također dužni pristupiti gašenju požara.

Akcijom gašenja rukovodi Odgovorno lice za poslove zaštite od požara ili lice koje on odredi.

Ukoliko prisutni nastavnici i radnici nisu u stanju sami ugasiti nastali požar (potrebna je brza procjena situacije), treba brzo izvršiti dojavu požara PVJ KS.

Do dolaska na mjesto pozvane vatrogasne jedinice prisutni radnici su dužni gasiti nastali požar i vršiti evakuaciju učenika u skladu sa procjenom, a prisutni rukovodilac ili lice koje on odredi je dužan organizovati ovo gašenje.

Naročito po mogućnosti poduzeti sljedeće mjere:

- Organizovano gašenje i lokalizovanje požara uz spašavanje eventualno povrijeđenih i požarom zarobljenih učenika;
- Obezbjediti isključenje dotoka plina i struje za predmetni objekat ili dio objekta koji je ugrožen;
- Organizovati evakuaciju iz ugrožene zone: učenika, zaposlenih lica, personalne dokumentacije, važnijih mašina i uređaja, vrednije robe, vrijednosnih papira, novca, važnije dokumentacije, lakozapaljivih i eksplozivnih materijala koji još nisu ugroženi požarom a koji bi mogli pospješiti širenje požara i dr.;
- Organizovati oslobađanje eventualno zakrčenih puteva, prolaza, prilaza hidrantima i drugim izvorima vode, otključavanje zaključanih vrata itd.;
- Obezbjediti prisustvo stručnih lica koja mogu biti od koristi u akciji gašenja (domar, mehaničar, električar i dr.);
- Obustaviti nastavni proces i rad određenih mašina i uređaja ili procesa rada u objektu;
- Skloniti vozila na sigurnu udaljenost od objekta i osloboditi prilaz za vatrogasna vozila;
- Preduzeti i druge mjere zavisno od situacije.

Kada na lice mjesta stigne pozvana vatrogasna jedinica ista se odmah uključuje u akciju gašenja požara i preuzima na sebe sve naprijed navedene zadatke.

Van radnog vremena

Za objekat JU „Prva osnovna škola“ Ilidža u ulici Mala Aleja br. 15 sistema vatrodajave izveden je u dijelu prizemlja. Nismo dobili na uvid atest o redovnom ispitivanju sistema vatrodajave i potvrdu o ispravnosti istog. U blizini centrale postavljeno je uputstvo za resetovanje centrale.

Napomena: Zakonska je obaveza provjeru ispravnosti i funkcionalnosti sistema vatrodajave vršiti svakih 6 mjeseci.

U objektu nije zaposlen čuvar poslije radnog vremena. Dojava o požaru zavisi od lokacije nastanka požara, odnosno da li je taj dio prostora pokriven sistemom vatrodajave i od korisnika susjednih objekata.

O požaru treba izvijestiti i MUP Kantona Sarajevo.

2.2. GAŠENJE POŽARA U KANCELARIJSKOM PROSTORU

U slučaju da se eventualni požar dogodi u toku radnog vremena u jednoj od kancelarija, odnosno učionica, za uspješno gašenje požara odlučujući su prvi momenti. Zbog mogućnosti širenja požara isti je potrebno pokušati ugasiti priručnim sredstvima, ako se tim postupkom neće ugroziti život učenika i radnika koji vrše akciju gašenja.

Potrebno je hitno obavijestiti Vatrogasnu jedinicu o nastalom požaru, šta gori, intenzitet i sl. Ako je onemogućen pristup objektu, do dolaska jedinica ukloniti eventualno prisutna vozila.

Do dolaska jedinice aktivirati PP aparate i hidrante. Raspored PP aparata i hidranata data je na crtežima u grafičkom dijelu Plana.

Ako se požar ne može ugasiti vršiti, po potrebi, zaštitu susjednih prostora da ne bi došlo do širenja požara. Istovremeno sa gašenjem požara potrebno je sprovesti evakuaciju učenika. Evakuaciju izvršiti u što kraćem vremenskom periodu zbog eventualnog brzog širenja požara.

Kao preventivnu mjeru, vježbu evakuacije dužne su sve javne ustanove provoditi minimalno jednom godišnje.

Na paniku kao poseban problem pri evakuaciji ozbiljno treba računati i preduzeti odgovarajuće mjere kako bi se ista svela na najmanju moguću mjeru.

Taktički zahvati koji će se primjeniti u ovom slučaju:

- Požar gasiti vodom preko jednog mlaza dok za zaštitu konstrukcije koristiti po potrebi 2-3 mlaza, ovisno o intezitetu požara;
- U slučaju požara važnijih dokumenata i uređaja požar gasiti ugljičnim dioksidom i prahom;
- Pri izvođenju akcije gašenja lice koje ulazi u prostor mora biti zaštićeno odjelom otpornim na visoke temperature kao i zaštitnom maskom protiv štetnih plinova;
- Pri gašenju voditi računa o isključenju električne energije.

Opasnosti od požara mogu biti višestruke (visoka temperatura, rušenje konstrukcije, povećana koncentracija ugljičnog monoksida i dioksida).

Kod gašenja požara se treba držati sljedećih principa:

- ugasiti požar samo ako se to može učiniti bez opasnosti za sebe ili druge;
- koristiti sva priručna sredstva koja su pri ruci: ručni vatrogasni aparati za gašenje prahom ili CO₂, hidrant, kante s vodom, pokrivači (deke), zemlja, pijesak, lopate, mokre metle itd. pri tome voditi računa da se vodom ne gase uređaji pod naponom ili ulja koja gore. Prethodno isključiti dotok struje i plina;
- spašavanje ima prednost pred gašenjem, što znači prvo spašavati ugrožene učenike (pritom sprječavati paniku), a tek onda krenuti s gašenjem požara;
- izbjegavati dim kao i udisanje produkata izgaranja, jer već nakon kratkog izlaganja može se ostati bez svijesti. Kod požara ljudi većinom stradaju usljed gušenja ili trovanja dimom, a ne zbog vatre;
- zaštititi otkrivene dijelove tijela odjećom. Pokriti glavu i zaštititi vrat. Preko lica zavezati mokru tkaninu - tako štitite dišne organe. Zaštitite ruke;
- držati se što niže podu, temperatura je viša u gornjim dijelovima prostorije, gdje je i više produkata izgaranja, odnosno vrućeg dima;
- gašenje visokonaponskih uređaja (transformatori) prepustiti vatrogascima;
- ukoliko je moguće, sačuvajte tragove nastanka požara. Namjerno uništavanje ili prikriivanje tragova nesreće je kazneno djelo.

2.3. POŽAR ODJEĆE NA OSOBI

U slučaju da počen gorijeti odjeća na osobi potrebno je držati se sljedećih principa:

- pognite osobu na tlo, tijelo prekrijte prekrivačem i zaštitite joj lice i kosu;
- požar gasite od glave tako da osobu omotate u prekrivač ili kaput, oslobodite dišne organe;
- ukoliko se odjeća zalijepila za tijelo osobe, ne skidajte ništa na silu;
- opečeni dio stavite pod hladnu vodu i opečeno mjesto prekrijte sterilnom gazom ili zavojem za opekline;
- unesrećenom s većim opeklinama dajte piti dovoljno tekućine;
- ako vaša vlastita odjeća počne gorjeti, kotrljate se po podu. Zaštitite lice.

2.4. KRETANJE U ZADIMLJENIM PROSTORIMA

Ako izlazite kroz zatvorena vrata, prvo oprezno dodirnite vrata, a onda brzo i oprezno dodirnite kvaku (obzirom da je kvaka od metala, može biti jako vruća i prije nego što to postanu cijela vrata). Ako su vrata ili kvaka vrlo vrući, vatra je vjerojatno vrlo blizu, i pokušajte izaći iz objekta koristeći drugi izlaz.

Ako ste opipali vrata i kvaku i uvjerali ste se da nisu vrući, lagano ih otvorite stojeći iza vrata, da pokrivaju vaše tijelo. U slučaju da je iza vrata vreli zrak i dim, vrata će vas zaštititi, a vi ćete imati priliku ponovo ih zatvoriti. U protivnom, vreli zrak vas može teško ozlijediti.

U slučaju da se pri otvaranju vrata nije pojavio vreli zrak ili dim, možete nastaviti napredovati vašim putem za evakuaciju prema izlazu.

U slučaju da je put evakuacije zapriječen dimom ili vatrom, koristite drugi izlaz.

Ako je međutim, vaš jedini put prema izlazu zapriječen dimom ili vatrom zapamtite da se svježiji i hladniji zrak nalazi pri podu. Najbolji način kretanja po zadimljenim prostorima je puzeći po podu, ispod dima (koji se uzdiže prema gore). Rukama, pipajući, možete ustanoviti da li se ispred vas nalaze vrele tačke, ili oslabljen pod.

U slučaju da vas zahvati plamen hitro se bacite na pod i kotrljajte dijelom tijela koji je zahvatila vatra.

3. NAČIN UKLJUČIVANJA SLUŽBE ZA PRUŽANJE PRVE MEDICINSKE POMOĆI

U slučaju da u požaru ima ozlijeđenih učenika ili osoba ili ako se zbog veličine požara očekuju ozljede gasitelja ili drugih osoba, u akciju se uključuje ekipa Hitne medicinske pomoći, koju sačinjava minimalno jedan liječnik, medicinski tehničar i vozač sa vozilom prve pomoći.

ORGANIZACIJA	TELEFON
Operativni centar CZ KS	033/556-670
HITNA MEDICINSKA POMOĆ	124

Do dolaska medicinske pomoći može se uraditi sljedeće:

- Sve povrijeđene smjestiti na jedno mjesto koje je u tom trenutku najsigurnije za njih;
- U slučaju trovanja dimom ili plinovima osigurati unesrećenom udisanje svježeg zraka ili kisika;
- Onesviještene osobe okrenuti na bok da nebi došlo do ugušivanja;
- U slučaju opekline pustiti hladnu vodu da teče preko opekline (5-10 min.);
- U slučaju većih opekline staviti sterilnu gazu na opeklinu.

4. BROJNO STANJE VLASTITIH JEDINICA ZA GAŠENJE POŽARA TE CJELOKUPNA ORGANIZACIJA GAŠENJA KADA SE U AKCIJU GAŠENJA UKLJUČUJU VANJSKE PROFESIONALNE I DOBROVOLJNE VATROGASNE JEDINICE

Grad Sarajevo nije svojom Odlukom o zaštiti od požara obavezao JU „Prva osnovna škola“ Ilidža da formira vlastitu vatrogasnu jedinicu. Kompletna operativna zaštita od požara na području Sarajeva rješava se u sklopu postojeće Profesionalne vatrogasne jedinice Kantona Sarajevo i dobrovoljnih vatrogasnih društava.

JU „Prva osnovna škola“ Ilidža u slučaju požara većih razmjera poziva u pomoć vatrogasne jedinice i to:

Profesionalna Vatrogasna jedinica (PVJ) Kantona Sarajevo Ispostava Stup

Ova jedinica se prva poziva i ista djeluje kao prva udarna grupa i nalazi se u ulici Briješćanska br. 14 na udaljenosti cca. 3 km od objekta u kojem se nalazi škola. Ova jedinica raspolaže sa dovoljnim brojem vatrogasaca i stalnim dežurstvom, te vatrogasnom tehnikom za gašenje svih klasa požara koji se mogu javiti na objektu.

Može se računati, obzirom na lokaciju i mobilnu gotovost da ova jedinica nakon prijema dojave o požaru može dejstvovati na objektu škole u roku od 6-10 minuta.

U slučaju većeg požara PVJ Kantona Sarajevo sama poziva u ispomoć druge vatrogasne jedinice koje se nalaze na području Kantona.

Ove jedinice raspolažu sa dovoljnim brojem vatrogasaca i stalnim dežurstvom, te vatrogasnom tehnikom za gašenje svih klasa požara koji se mogu javiti u predmetnom objektu.

Taktičko sadejstvo vatrogasnih jedinica koje su pristigle na mjesto požara u prvom i drugom pozivu ostvaruje se pod komandom komandira PVJ Kantona Sarajevo kao rukovodioca akcijom gašenja (ukoliko se komandiri jedinica drugačije ne dogovore).

Ako rukovodilac akcijom gašenja požara nije u stanju da sam ostvaruje potpunu koordinaciju rada svih jedinica koje učestvuju u akciji, formirat će se operativni štab.

Operativni štab

Operativni štab organizuje i obezbjeđuje uspješan rad svim jedinicama i ujedno predstavlja centar veza na licu mjesta i van njega.

U sastav Operativnog štaba ulazi:

- Komandant štaba CZ ili lice koje on ovlasti
- Rukovodilac akcijom gašenja
- Odgovorno lice za poslove zaštite od požara u JU „Prva osnovna škola“ Ilidža
- Direktor JU „Prva osnovna škola“ Ilidža
- Stručna lica Elektroprivrede, Sarajevogasa i Vodovoda (po potrebi)

Komandni punkt Operativnog štaba treba da ima vezu (telefon, mobitel ili radio veza) sa općinskim operativnim centrom CZ.

Operativni štab vrši procjenu nastale situacije i poduzima konkretne mjere za sprovođenje akcije gašenja i evakuacije ugroženih lica. Mjesto štaba akcije gašenja i evakuacije ugroženih lica određuje rukovodilac operativnog štaba, zavisno od mjesta i razvoja požara.

Taktičko sadejstvo pri izbijanju požara obuhvata općenito tri faze rada:

- Izviđanje požara sa postavljanjem vatrogasne tehnike;
- Spašavanje ugroženih osoba;
- Gašenje požara.

Akcija izviđanja požara vrši se u cilju neposrednog dejstva za akciju spašavanja i postavljanja vatrogasne tehnike.

Sa vatrogasnom tehnikom nije poželjno vršiti manevre u blizini objekta koji gori, sve dok se ne utvrdi stvarno stanje objekta koji gori. Vozila treba postaviti na takvom rastojanju da budu bezbjedna od mogućeg rušenja objekta, kao i sigurna od toplote isijavanja.

5. ORGANIZACIJA I NAČIN POZIVANJA I UKLJUČIVANJA DISTRIBUTERA ENERGENATA (STRUJE, GASA I DR.) U INTERVENCIJU

U slučaju većeg požara i potrebe isključivanja napajanja električnom energijom ili plinom sa objekta, ili povećanja pritiska vode u vodovodnoj mreži, treba odmah obavjestiti ili uspostaviti kontakt radi traženja pomoći i to:

NAZIV ORGANA	POZIV NA TELEFON
Elektrodistribucija	033/751-000
Sarajevogas	033/592-095
JKP Vodovod	033/210-707

6. NAZIVE GRAĐEVINA ILI POSTROJENJA NA KOJIMA ĆE SE, EVENTUALNO, GASITI POŽAR UZ PRISUSTVO ODGOVORNOG ILI STRUČNOG LICA U TOJ GRAĐEVINI ZBOG SPECIFIČNOSTI TEHNOLOŠKOG POSTUPKA

U objektu ne postoje prostorije u kojima je potrebno prisustvo stručnog lica pri gašenju požara.

7. NAZIVE GRAĐEVINA ILI POSTROJENJA U KOJIMA SE MOŽE OČEKIVATI EKSPLOZIJA U POŽARU

U objektu se ne očekuje eksplozija, ali u slučaju smanjene koncentracije kisika pri većem požaru može doći do FLASHOVER-a, te je neophodna posebna pažnja vatrogasaca na prepoznavanju boje i gustine dima, koji su prvi znaci za nastanak opasne situacije koja se može završiti eksplozijom.

8. NAZIVE GRAĐEVINA ILI POSTROJENJA U KOJIMA SE NALAZE IZVORI RADIOAKTIVNIH I DRUGIH OPASNIH I OTROVNIH MATERIJAMA, TE POSTUPCI KOJI SE PREDUZIMAJU U SLUČAJU POŽARA

U objektu ne postoje izvori radioaktivnih i drugih opasnih i otrovnih materija.

**9. NAZIVE RADNIH MJESTA I LOKACIJE NA KOJIMA SU SMJEŠTENI
KLJUČEVI OD PROSTORA ILI PROSTORIJA U KOJIMA SE NALAZE
MJESTA ZA PREKID DOVODA ENERGENATA U GRAĐEVINU**

Isključenje struje sa objekta se može izvesti putem glavne sklopke na GRO koji se nalazi u prizemlju u hodniku ispred ulaza u WC u dijelu objekta gdje su smješteni zbornica i kancelarije uprave i administrativnog osoblja škole.

**10. RAZRAĐEN RADIO I TELEFONSKI SISTEM ZA POZIVANJE SVIH
UČESNIKA KOJI UČESTVUJU U GAŠENJU POŽARA**

NAZIV ORGANA	POZIV NA TELEFON
*Direktor JU „Prva osnovna škola“ Ilidža	
*Odgovorno lice za poslove zaštite od požara u JU „Prva osnovna škola“ Ilidža	
Policija	122
Vatrogasci	123
Operativni centar CZ KS	033/556-670
Stanica hitne pomoći	124
Elektrodistribucija	033/751-000
JKP Vodovod	033/210-707
Sarajevogas	033/592-095

*Čitko upisati ime i prezime direktora i odgovorne osobe za poslove zaštite od požara i broj mobitela

Za JU „Prva osnovna škola“ Ilidža

1. _____

2. _____

/Ime i prezime lica/